

Uitreiking Leuvense Toneelprijzen 2011

juryverslagen

HET ALGEMENE JURYVERSLAG

Een heel goeie avond beste toneelminners,

Wij hebben een mooi toneelseizoen achter de rug en hopen van u hetzelfde.

Wij zagen een aantal erg mooie producties en klasbakken van acteurs maar ook een aantal ... ja, toch wel ... minder goeie. Alhoewel ze allemaal – alles welbeschouwd – op een of andere manier schoon zijn.

Opvallend is dat dit seizoen een aantal van de beste producties gebracht werden door jonge mensen. Jong geweld, vers bloed, da's goed! We hebben in het Leuvense nog niet gedaan met toneelspelen!

Vanavond gaan we de primussen van dit seizoen honoreren met een prijs.

Maar eerst, ... ons algemeen juryverslag. We overlopen dit keer de deelnemende voorstellingen chronologisch. Je weet maar nooit voor wat dat goed voor is.

Wij wensen u veel kijk- en luisterplezier.

Op 14 oktober mochten we de **Reynaertgeschellen** gaan bekijken met **“Select”**. **tekst & regie** waren van **van Steven Beersmans**.

In dit tragikomisch sollicitatiedrama zagen we veel nieuw, jong en gedreven volk. Steven Beersmans schreef op basis van andere sollicitatiedrama's en improvisaties tijdens de repetities een nieuwe theatertekst voor de 12 acteurs. De overwegend nieuwe cast heeft zich uitermate sterk gegeven maar een zeker gemis aan ervaring, plankenvastheid en creativiteit werd snel duidelijk. Als een hecht ensemble zijn ze er niet uitgekomen. Deze creatie was zeker oké maar heel storend was het globale gebrek aan dictie, articulatie, wat jammer genoeg leidde tot een vaak onverstaanbaar gefluister op de scène. Technisch zat alles perfect, heel efficiënt en functioneel.

Een welkom en erg verdienstelijk initiatief om heel wat jonge acteurs en actrices de kans te geven zich te tonen en ervaring op te doen.

Op 15 oktober zagen we **De Dijlezonen met “Martino” van Arne Sierens in een regie van Julie Godts**

Arne Sierens gaat er prat op het echte, totale leven te portretteren. Met haar regie is Julie Godts erin geslaagd dit over te brengen naar spelers en publiek. Zij heeft deze productie tot een hoog niveau opgetild, dank zij een vrij homogene, sterk op mekaar inspelende cast en een solide technische regie. Vlot en beweeglijk theater, in een aangepast tempo acterend, met aandacht voor details. Krachtige typering van de personages, door de acteurs volgehouden en met overtuiging gebracht. De muzikale interventies waren goed gekozen maar hier en daar een beetje slordig en soms duurden ze wat lang.

Wij zagen een mooi afgewerkt en sfeervolle belicht decor en waren blij met de slimme technische vondsten.

Een mooie productie uit de handen van een erg creatief regisseur.

Op 19 november, ter gelegenheid van hun jubileum, liet **HOJAPA** ons het achterste van zijn tong zien met **“Een Midzomernachtsdroom”** van **W. Shakespeare** in een regie van **Bart Rasschaert en Muriel Oversteysns**.

Wij menen dat de vrij hoge moeilijkheidsgraad van dit stuk de capaciteiten van de groep wat te boven ging. De regisseurs hebben getracht er iets van te maken en qua opzet, enscenering en techniek zijn zij daar in geslaagd: mooi decor, spelend op twee niveaus, muzikaal goed ondersteund, knappe kledij en sfeervolle, mooie belichting. De acteerprestaties echter waren uiterst heterogeen gaande van redelijk goed tot eerder slecht. Waarschijnlijk was er met een intensievere acteursregie meer uitgekomen. In ieder geval een warme theaterproductie waar veel energie en enthousiasme is ingestoken! We houden er een positieve indruk aan over.

Op 20 november vergastte **Levet Scone** ons op **“De drie musketiers”** van **Alexandre Dumas** in een regie van **Pol Anrys**

Kregen we bij Hojapa een stuk met grote bezetting, dan werden we bij Levet Scone overdonderd door 60 spelers in al hun overvloed verspreid over de scène van de Leuvense stadsschouwburg. Zo'n massa acteurs een plaats en houding geven in de talrijke scènes is geen sinecure maar Pol Anrys is daar in geslaagd. Prijzenswaardig!

Jammer dat de acteerprestaties wat tegenvielen. Ze hebben het niet gehaald van het spektakel. We werden getraakteerd op een grote hoeveelheid taferelen en personages die weinig emotie losweekten. Maar wat een inzet, enthousiasme en energie werden hier tentoongespreid!

Alle personages waren voorzien van prachtige kledij, vele stukken zelf gemaakt en afgewerkt tot in de puntjes. Sfeervolle liedjes en een paar verbluffend sterke en precieze zangstemmen in het subliem opgekalefaterde trio dames dat kundig werd begeleid door een flamboyante live band. Fijn georchestreerde historische dansen en dito heroïsch wapengekletter alom. Mooie beelden ook, schilderijtjes bijna. Groepsgeest en spelplezier dropen van het podium. En zo goed als iedere voorstelling een uitverkochte stadsschouwburg. Hoed af!!! We noemen dit op zijn minst een wreed straffe productie. De mankementen dekken we gewillig met de mantel der liefde toe.

Op 25 november presenteerde **Toneel Vier** ons **“LABICHE LABICHE”**. Twee eenakters van **Eugène Labiche** in een regie van **Steven Devillé**

Opnieuw jong geweld op de planken. Labiche kreeg de status van vaudevilleschrijver mee. Toch is hij een echte satiricus en een fijne observator van de burgerij en de macht van het geld.

De acteurs waren wat jong voor zoveel satire en spot. Het ontbrak de jonge acteurs aan ervaring en feeling. De fijne kantjes, die ze zelf moesten aanvoelen en invullen, kwamen er niet uit. Ze hebben gegeven wat ze konden, speelden energiek, op tempo, enthousiast en gedreven. Tekstkennis zat goed en bepaalde scènes waren toch wel geslaagd en grappig. Bovendien amuseerde de bende zich zichtbaar kostelijk. Technisch was alles in orde.

Alles bij mekaar konden wij deze productie wel appreciëren.

Op 26 november zagen we bij **TONEEL HEVERLEE** de in 1945 met een Pulitzer prijs bekroonde komedie **“HARVEY”** van **Mary Coyle Chase** in regie van **Geert Stabel**.

In 1944 schreef Mary Coyle theatergeschiedenis, Harvey was een schot in de roos. Toen en daar... Hier en nu ontgaat ons de humor van het Amerikaanse gedoe met patiënten en psychiaters een beetje. De regisseur leverde zeker knap werk met de bewerking van het stuk. Acteursregie was goed maar voor discussie vatbaar, zeker in het geval van Elwood P. Dowd. Hier werd gekozen voor een karikaturale speelstijl, alsof tegenspelers en toeschouwers kleine kinderen waren. Volgens sommigen van de jury enorm irriterend en ongeloofwaardig, volgens anderen helemaal op zijn plaats en geslaagd. Wij waren het er wel allemaal over eens dat Eva Van Hoecke als de verpleegster en Jan Uytterhoeven als hoofdpsychiater erg bedreven en doordacht acteerden.

Wat het decor betreft kunnen we spreken van een pareltje, voortreffelijk de sfeer van die tijd & plaats weergevend en erg functioneel ook. Zeer knappe en sfeervolle belichting en dito geluid alsook perfect juist gekozen kostuums.

Zeer verzorgde productie waar met zin voor schoonheid en detail aan gewerkt is.

Op 27 november werden we door het **Buurtheater** verrast door een **“Hersenvreter Cerebriraptor Rex”**, **Jan De Vuyst** regisseerde het kwalijk klinkende beest.

Jan de Vuyst schreef dit verhaal in samenspraak met de cast. Het is een pareltje geworden. Muziek, humor, melancholie, plezier, verdriet, spanning, romantiek, het zat er allemaal in.

De acteurs waren mekaar meer dan waard en presteerden allen erg goed. Als uitschieter noteerden we *Els Otten* die tekeer ging als een vuurspuwende vulkaan, maar daarover straks meer. Technisch was alles in orde. Mooi en verzorgd, vanuit het hart zoals het spel.

Waar we een beetje last mee hadden is de lengte van het stuk en het spelen in de zaal.

We genoten van deze originele, ontwapenende en gedurfde productie.

Op 7 december zaten we in theater Malpertuus met z'n allen te Wachten op Godot. **“Wachten op Godot”** werd in 1952 geschreven door **Samuel Beckett** en door de **REYNAERTGHESELLEN** opgevoerd in een regie van **Vital Schraenen**.

Marc vertelt u hierover straks meer.

Op 11 december liep het **VAARTTEATER “Op blote voeten in het park”** ... van Neil Simon. **Roger de Mol** regisseerde die wandeling.

Een stuk van Neil Simon brengen vergt grote acteerkunst en een goeie regie. Neil Simon verkoopt geen onderbroekenlol maar wel snuggere humor met spitse dialogen en grappige herkenbare situaties en dat alles moet je perfect in scène weten te brengen. Een zware opdracht voor acteurs en regisseur. Het Vaartteater is hier niet helemaal in geslaagd. Geen vaart in het Vaarttheater dit keer. Weinig typering van de personages, weinig chemie tussen de spelers. Er zaten nochtans een paar goeie acteurs tussen.

Op 21 januari stonden bij de **Reynaertghesellen “Drie generaties op de planken”** .

Eén Reynaert – generatie per eenakter.

1. De jongste generatie bracht “In volle zee” van Mrozek in een regie P.J. Martens en Kristel Lamerichs

Deze absurde eenakter, komisch bedoeld, kwam niet helemaal tot zijn recht. Alles wees op een zekere onervarenheid en onzekerheid van de acteurs.

2. De oudste generatie bracht “Doek” van Anton Tsjechov in een regie van Jos Coeckelberghs

Hier schitterden twee oude rotten op de scène: Wim Nijs en Frans Konings. Emotioneel sterk, krachtig in stem, zuiver in uitspraak. Soms balancerend op de grens van de pathetiek wat hier wel op z'n plaats was. Straffe mannen, solide acteurs. Mooie enscenering van Jos Coeckelberghs.

3. De generatie tussen beide vorige in bracht “Aardbeien met slagroom” van Bruce Frisk in een regie van Steven Devillé

Acteurs en regisseur hadden voeling met personages en genre met als gevolg dat er altijd wel ergens werd gegniffeld onder de toeschouwers. Niet alle acteurs speelden even zelfzeker maar de innemende geestigheid heeft het gehaald van de twijfel.

Over het algemeen waren wij niet wild van deze “drie generaties op de planken”. Toch een aangename avond.

Op 22 januari was't weer 't zelfde bij de Dijezone, 't is te zeggen, zij brachten: **“Altijd 't zelfde” van Agnès Jaoui en Jean-Pierre Bacri** in een regie van **Mauritz Kelchtermans**

Zoals we reeds eerder dit seizoen moesten vaststellen is een Franse komedie brengen geenszins evident. Ook Mauritz Kelchtermans regisseerde zijn cast niet straf genoeg om door de noodzakelijke fijne typering van de personages, de juiste zeggings, timing en dosering dit stuk tot zijn recht te laten komen.

Mooi decor, geluid en licht in orde, verzorgde productie. We appreciëren de originele stukkenkeuze van de Dijezone en konden ze wel smaken, deze komedie, maar we bleven een beetje op onze honger ...

Met **“Driemaal Kerstmis”** in een regie van **Marie Goossens** kwamen ze bij **de Bovenlo** op 5 februari rijkelijk laat maar om een zalige kerstsfeer is het in dit stuk van **Alan Ayckbourn** uiteindelijk niet te doen. Dus, 't is hun vergeven.

Ayckbourn's humor vereist een perfecte timing en gevorderd acteerwerk dat hier niet altijd gehaald werd. De meeste de acteurs konden de opdracht niet helemaal aan, konden niet altijd juist doseren. Zij kenden hun tekst en plaats maar de onzekerheid vloeide voort uit een gebrek aan voeling voor dit soort onderhuidse humor. Marijke Bollen wist de beoogde overacting wel consequent onder controle te houden.

Deze voorstelling zat vol technische hoogstandjes. Drie totaal verschillende fijn ingerichte keukens. Knap gedaan.

Een lovenswaardige en bij momenten geslaagde poging van De Lo!

Op 11 november mochten we ons bij **Toneel Heverlee** tegoed doen aan **“Ifigeneia Koningskind”** van **Pauline Mol** in een regie van **Karel Moons**.

Karel Moons heeft dit Griekse drama van Euripides heel knap doch behoorlijk statisch in beeld gebracht. Alleen kind en jeugd acteerden spontaan. De statische speelstijl van de volwassen personages was niet helemaal in harmonie met de moderne teksten. Het WOW-effect voor deze productie bleef uit. De vele black-outs en onderbrekingen werkten enigszins afremmend en de talrijke

muzikale intermezzo's kwamen na een tijdje een tikkeltje repetitief over. Als uitbinker tussen de acteurs noteerden we **Kris Vervloet** als Klutemnestra. Hierover vertelt Marc u straks graag meer. Decor was een streling voor het oog. We kregen van Toneel Heverlee een mooi afgewerkte en bezielde productie.

Op 12 februari liet de jeugd van **Levet Scone** een hoop kabouters los op de stad.

Daarover straks meer als Marc zijn zegje mag doen.

Op 17 februari liet **Musicalcompany Mithe** van zich horen met "**Company**" een musical van **Stephen Sondheim** in een regie van **Kristel Lamerichs**

De overbrenging naar het publiek liep wat stroef, zonder hoogtepunten, zonder veel ritme en met weinig begeisterende zangstemmen en meer dan een valse noot. Het acteren, het typeren van de personages, het bewegen bleef wat ondermaats. Voor een musical niet helemaal geslaagd, ondanks de schitterende curricula van de cast. Wel chapeau voor de technische uitvoering, het positivisme en enthousiasme!

Op 27 februari was bij Toneel Vier de jeugd aan zet. **ToViKito** trakteerde ons op twee producties.

"**Het huis van mijn leven**" van **Suzanna van Lohuizen** was de eerste, gebracht door de jongste groep 12–16 jaar. **Isabel Vervoort** regisseerde.

Marc vertelt u hierover straks meer.

Op diezelfde 27ste februari kwamen we in een romantisch oorlogsverhaal terecht bij de oudste groep van **TOVIKITO. Compagnie de Kluit** – want zo laten ze zichzelf sindsdien graag noemen – schonk ons "**In tijden van liefde en oorlog**" in een regie van **Jonas Van Thielen**. Ook hierover vertelt Marc straks meer.

Op 18 maart zaten we weer comfortabel in de zo goed als nieuwe zitjes van het theater van de **Reynaertgeschellen. Stijn Devillé** regisseerde er "**Imaculata**" een op high-school killings geïnspireerd drama van **Stijn Devillé en Adriaan Van Aken**.

Door te balanceren tussen nuchter feitenrelaas en grote emotionaliteit wordt het spelers en toeschouwers niet makkelijk gemaakt. Maar de mooie ritmische tekst met bijzonder rijm werd sterk gebracht en de personages werden op gevoelige, doorleefde wijze neergezet. Zij slaagden erin te boeien. De acteurs spraken mooi ingetogen, voor sommigen onverstaanbaar, voor andere net verstaanbaar genoeg. Met weinig middelen werd heel veel gesuggereerd.

Een minpunt: De laatste zin van het stuk is zo pakkend dat de erop volgende begrafenisscène op het einde wat overbodig was.

Wij zagen een zorgvuldig en met voeling geregisseerd stuk, een afgewerkte en beklijvende productie.

Op 25 maart mochten we bij **LEVET SCONE** onze voeten onder tafel schuiven voor hun "**Theatercafé**". Levet Scone wil met zijn theatercafé het publiek gezellig laten genieten van een aantal stukjes toneel, live muziek en zang bij een hapje en drankje. Helaas boeiden de toneelstukjes eerder matig. Levet Scone rekende misschien iets te veel op de positieve invloed van het café-element en leed het theater daar onder. Het werd allemaal een beetje slordig en onafgewerkt gebracht. De liveband met zijn drie zangeresjes bracht leven in de zaak. Ze zongen niet altijd even juist maar hun enthousiasme wist het publiek te charmeren. Geen hoogstaande productie maar wij denken dat dat theatercafé-gewijs niet echt de bedoeling was.

Het Vaarttheater toonde ons op 26 maart **“De gijzelaar”** van **Brendan Behan** in een regie van **Oktaaf Duerinckx**

Deze Ierse tragikomedie is op zich een knap stuk dat door actie, typische personages en Ierse muziek en zang gedrenkt is in een heel typische Ierse sfeer. Die Ierse sfeer was bij het Vaarttheater wat zoek, waardoor het stuk veel van zijn ziel verloor. De Ierse liederen werden door andere vervangen. Die waren weinig geïntegreerd in het stuk en onderbraken telkens vrij hinderlijk de actie en het verhaal. Acteer- en zangprestaties bleven ondermaats. De acteurs hebben gegeven wat ze konden, zonder echte hoogtepunten.

De pluim van de avond gaat naar de technische ploeg. Mooi decor, prima belichting, verzorgde rekwisieten en knappe kostuums.

Op 1 april zaten we opnieuw in het Waghehuys waar **De Dijlezonen** hun jongeren – **Dzippies** – op het podium loslieten. **“Door dik en dun”** van **Marleen Simon** werd er geregisseerd door **Willy Wuyts**. Hierover vertelt Marc straks meer.

8 april: **Het Campustoneel** brengt **“Mamma Medejazz”** in een regie van **Jan De Vuyst** en **in samenwerking met het Lemmensinstituut**.

Bij het Campustoneel werd Tom Lanoye's Mama Medea geretoucheerd tot mamma Medejazz. Zij beloofden een project te presenteren dat drijft op jazz, toneel en dans in een multicultureel visueel sopje. Dat is voor een groot deel gelukt. De jazzafdeling van het Lemmensinstituut onder leiding van Dree Peremans liet deze Griekse tragedie inderdaad drijven, zij het niet zozeer op jazz dan wel met jazz bij aanvang van het stuk en als intermezzo's. Wat het ook zij, ervoor, erop of ertussendoor, het klonk goed!

Jan de Vuyst heeft hier een degelijke regie gevoerd en met een schare veelal getalenteerde acteurs een interessante voorstelling op poten gezet. Interessant omwille van het stuk, de bewerking, de encenering, de ruimte, de muziek. Spijtig dat de kamermuziekzaal van het Lemmensinstituut akoestisch gezien niet de ideale locatie is voor toneel. Ondanks een overwegend goeie articulatie waren de personages niet altijd duidelijk te verstaan.

Toneel Heverlee waagde zich aan **“Yvonne, prinses van Bourgondië”** van **Witold Gombrowicz** in een regie van **Marnick Bardyn**. Wij zagen de voorstelling van 23 april.

De reacties van het publiek op deze absurdistische en wrange komedie waren zeer verdeeld, gaande van zalig en heerlijk theater tot zinloos en saai gedoe. Ook binnen de jury waren er uitgesproken voor- en tegenstanders. Over dat verschil in smaak qua genre heen waren we het er echter roerend over eens dat Marnick Bardyn, een gedreven, getalenteerde en ervaren rot in regievoering, dit stuk prachtig heeft bewerkt, hertaald en in scene gezet. De personages waren erg secuur en treffend getypeerd. Ritme, timing, articulatie, inleving waren perfect. Wij konden de synergie tussen de live muziek en het schouwspel erg appreciëren en waren onder de indruk van het percussiewerk van Evelien Scheldeman en Kevin Vits. Kostumering, rekwisieten, licht en geluid verraadden dat de regisseur wist waar hij mee bezig was en wat hij via zijn regie wou bereiken. Hugo Hollé als koning Ignace viel op door zijn expressieve mimiek, zijn inleving, zijn constante alertheid en zijn klare en duidelijke stem.

Mooi theater!

Op 30 april lieten **De Dijlezonen** **“De Vagina Monologen”** van **Eve Ensler** op ons los. **Jo Matthijs** regisseerde.

“Alle gêne, preutsheid overboord en alle remmen los!“, was ongetwijfeld de leuze van Jo Matthijs bij het regisseren van dit stuk en dat devies heeft hij wonderwel weten over te brengen op zijn drie – want het waren er niet een maar drie - vagina’s. Niet evident en al zeker niet in het amateurtoneel. We zagen de dames charmant brutaal en verrassend ongedwongen hun monoloog afsteken. Het meest overtuigend was **Tine Wijnants** die haar hansopje wijselijk thuis gelaten had. Over Tine straks meer door Marc.

De tekst dateert van 1996 en is 15 jaar later misschien niet meer zo revelerend, maar de regisseur maakte er een ontluisterende en boeiende voorstelling van. De wissels duurden hier en daar wat lang, de muziek was functioneel geslaagd maar technisch onvolkomen. De vele onderbrekingen haalden geregeld de flow uit de show maar de drie vranke dames stalen die show en verdoezelden de technische en andere foutjes.

De Dijlezonen lieten hier een van hun beste standjes zien.

Op 5 mei waren we door de **Reynaertgeschellen** uitgenodigd op “**Abigail’s party**” van **Mike Leigh**. **Eva De Mulder** regisseerde het schouwspel.

Marc blaast hierover straks de loftrumpet.

Op 6 mei zijn we bij **Toneel Vier** naar dinges ... euh ... dinges ... alé nu ... wel ja dinges, we zijn naar “**Dinges**” gaan kijken. Een mix van revue en toneel, in het Leuvens, met **sketches uit de jaren 50 en 60** van **De mannen van ’t Boulevarreke** en dialogen van **Marie Goossens** die ook de regie voerde.

Wij hebben ons geweldig geamuseerd tijdens deze voorstelling. Het was een gezellige, genoeglijke en plezierige avond. Simpelweg een welgekomen verzetje voor het publiek. De geselecteerde sketches vertoonden hier en daar wat ouderdomsverschijnselen maar bleven allemaal het bekijken meer dan waard. Regisseur Marie Goossens heeft de anciens van T4 naar knappe prestaties geleid. Ze wist de sketches ook aangenaam te binden door ze af te wisselen met zelfgeschreven taferelen die zich in de kleedkamer afspeelden. Erg origineel bedacht! Technisch verliep alles vlot dankzij de goed doordachte scènewisssels. Een dikke pluim verdient zeker de fijn acterende cast. Het spelplezier droop eraf en we kregen pareltjes te zien van grote acteerkunst. Liefst noemen wij geen namen want ze waren mekaar waard. En dat allemo in ’t Leives! Joenges toch!

8 mei: **HET BUURTTATEATER** presenteert ons “**In wankel evenwicht**” van **Edward Albee** in een regie van **Henri Laurent**

Niet voor niets won dit stuk de prestigieuze Pulitzer prize. Het is een stuk met prachtig getypeerde personages, geniale dialogen en schitterend getekende situaties. Helaas kwam het Buurttateater talent en ervaring te kort om het te brengen. De personages kwam niet helemaal geloofwaardig over. Ze worstelden met de diepgaande en lijvige tekst, met hun houding, met het sarcasme. Het werd een lange toneelavond met maar heel af en toe een “up”. Het stuk ging het petje van de regisseur flagrant te boven. Enorm respect wel voor de tekstkennis!

Op 13 mei bracht **Willegevanckenis** “**vijf monologen van Dario Fo**” in een regie van **Jerry Olbrechts**

Minimaal aantal attributen, nauwelijks licht- en geluid toestanden, omzeggens geen decor, weinig en uiterst gecontroleerde bewegingen van de personages. Zorgvuldig en mooi georchestreerd. Creativiteit, vakkennis, enthousiasme, verrassing, kleinschaligheid en warmte. Typisch Jerry Olbrechts, den artiest ...

Jerry koos zeker niet voor het gemakkelijkste regieconcept door de 5 monologen door elkaar te mixen en de spelers in elkaars monoloog te laten meespelen. Risicovol maar wat ons betreft grotendeels gelukt. De verschillende monologen kwamen individueel wel niet 100% tot hun recht door ze zo verhakkeld te serveren maar er ontstond een volledig nieuw en ongewoon geheel dat baadde in een doeltreffend aparte sfeer.

Op 20 mei zong en acteerde **Musicalcompagnie Mythe** de **Bloedbroeders** van **Willy Russell** het Malpertuus theater in. **Kristel Lamerichs** regisseerde.

Een sterk verhaal, uitgediepte personages, functionele muziek. Alle ingrediënten waren aanwezig om van deze musical een fantastische beleving te maken. Spijtig, onze verwachtingen werden niet ingelost. Het tempo was vaak zoek, geen vuur, geen passie bij het gros van de acteurs. De meesten stonden zoekend en twijfelend op het podium, acteerden en zongen maar dunnetjes.

Gelukkig kregen we hier en daar toch een paar opmerkelijke prestaties te zien. Vooral Marc Derwa gaf bijzonder gestalte aan zijn personage Mickey. Komisch, maar ook tragisch heel sterk. Hij interpreteerde de verschillende leeftijden van Mickey opmerkelijk adequaat en met een behaaglijke natuurlijkheid die het publiek moeiteloos meesleepte.

Spijtig dat de grote zangpartijen weggelegd waren voor de minder goede stemmen in het gezelschap. Technisch viel deze productie niet op. Het decor was ingenieus bedacht maar jammer genoeg ook nogal wiebelig waardoor het wat van z'n impact verloor.

Zo, ik heb ermee gedaan. Bedankt voor uw aandacht!

DE KLEINE PRINSPRIJS 2011

Beste toneelvrienden,

Het is voor ons een aangename taak om nu te kunnen overgaan tot de uitreiking van de verschillende Leuvense toneelprijzen.

Naast de Euripidesprijs voor de beste productie en het Fiere Margriet Juweel voor de beste acteursprestatie, bestaat sinds enkele jaren ook: De Kleine Prins prijs. Deze prijs bekroont de beste jeugdproductie van het afgelopen seizoen. De winnaar ontvangt een geldprijs van 500 euro, geschonken door het stadsbestuur van Leuven.

De naam “De Kleine Prins” refereert aan het wereldbekende boek van Antoine de Saint-Exupéry. De verwondering, de fantasie, “met grote ogen naar de wereld kijken” en het enthousiasme, dat zijn precies de elementen die we zoeken of hopen te vinden in de jeugdproducties.

We zagen dit seizoen drie producties. Niettegenstaande de foutjes en tekortkomingen die in iedere productie wel aanwezig waren, was de jury toch vooral gecharmeerd door het enthousiasme van zo veel jonge mensen, door hun kwaliteiten ook. Maar we hebben ook alle waardering voor de inzet, de warmte en het geduld waarmee vele volwassenen hen omringen en begeleiden. Zij leggen immers de kiemen die later kunnen uitgroeien tot nieuwe Fiere Margriet Juwelen.

De eerste productie was “Kabouters in de stad” van Lode Cantens bij Levet Scone in een regie van Nicky Verplancke en Mia Debecker.

Deze keer waren het de jongsten van Levet Scone die op de planken stonden en ze hebben zeker niet moeten onderdoen voor de oudere jeugd.

Ze brachten een mooi verhaal, vol fantasie, dat blijkbaar ook het jonge volkje in de zaal kon boeien. Bij de regie vermelden we een puike enscenering en enkele knappe vondsten. Blijkbaar was hier ook hard gewerkt aan de verstaanbaarheid en dictie van de kinderen. Een dikke pluim daarvoor.

Uiteraard waren de acteerprestaties heterogeen maar daar kunnen wij alle begrip voor opbrengen. De techniek bracht creatieve oplossingen voor de vele locaties, mooie muziek en knappe kledij.

Levet Scone behandelt de jeugdproducties op dezelfde professionele manier als de producties voor volwassenen.

De tweede productie was “Het huis van mijn leven” van Suzanna van Lohuizen bij TOVIKITO – Toneel 4 in een regie van Isabel Vervoort.

Een moeilijk stuk, vol metaforen en zware thematiek werd gebracht door 12 tot 14 jarigen. Waarschijnlijk was dit te moeilijk voor hen.

De regisseur had gekozen voor een koele, afstandelijke manier van spelen waarbij emoties blijkbaar werden onderdrukt. Was dit wel de goede keuze?

Het geheel werd origineel gebracht; er waren goede vondsten en heel mooie beelden, maar toch kon het publiek niet beroerd worden.

Grootste probleem in deze productie was de verstaanbaarheid van de acteurs en actrices. Daar moet echt aan gewerkt worden.

We zijn er hoe dan ook gerust in dat de inventiviteit, de creativiteit en het oog voor schoonheid van de regisseur in de toekomst nog mooie producties zal opleveren.

De laatste productie was “Door dik en dun” van Marleen Simon bij Dzippie – De Dijlezonen - in een regie van Willy Wuyts.

Een jong meisje is ongewenst zwanger. Moeder drinkt. Vader is er vandoor. Een sterk verhaal dat zeker en vast past in de leefwereld van de jonge cast. Deze zware thematiek staat soms in

schril contrast met een aantal exuberante spelmomenten. De balans is af en toe wat zoek. Ook vorig jaar werd reeds aangehaald dat het inpassen van een aantal extra acteurs in de cast aanleiding geeft tot nevenlijnen en nevenplots die de compactheid van het verhaal kunnen schaden.

De cast is heterogeen. Sommigen zijn nieuw en dat ziet men. Anderen geven blijken van talent dat het beste laat verhopen voor de toekomst.

We zagen een enthousiaste cast en daarenboven volle zalen. Een aanmoediging om met deze jeugd keihard te blijven verder werken.

Nu geef ik het woord aan de Schepen van cultuur voor de bekendmaking van “De Kleine Prins prijs”.

Marc Smet 18 juni 2011

Namens de jury van de «De Kleine Prinsprijs»:

Georges Christens

Karen Crabbé

Marie Goossens

Yolanda Mattheus

Jos Oleo

Marc Smet

EURIPIDESPRIJS 2011

VERSLAG VAN DE GENOMINEERDE PRODUCTIES

Beste toneelvrienden,

Nu volgt het verslag van de jury betreffende de genomineerde producties voor de Euripides prijs 2011.

Ik ben even in mijn archieven en in mijn stoffig geheugen gaan grasduinen en ik heb gemerkt dat het de tiende keer is dat ik jullie in naam van de jury mag opvrolijken met positieve verslagen over genomineerden in allerlei domeinen.

Was de jury het altijd eens dit jaar? Zeker niet. Is dit erg? Helemaal niet. Wij zijn wel altijd tot een consensus gekomen. Wij wel. Maar dit impliceert toch ook dat er producties zijn die misschien net uit de boot zijn gevallen. En die het misschien evengoed verdienen om hier gelauwerd te worden. Wij als jury zijn ons dan ook in alle eenvoud bewust van het relatieve van onze keuzes. Zeker na zovele jaren.

De kwaliteit van het stuk, de regie, de acteerprestaties en de techniek in al zijn facetten blijven bepalend bij het aanduiden van de nominaties en de uiteindelijke winnaar.

Vanaf dit jaar wil het stadsbestuur van Leuven de winnaar van de Euripides prijs belonen met een geldsom van 1000 euro en de andere genomineerde producties met 350 euro. Het optrekken van deze bedragen in een tijd van besparingen is een duidelijk en hoopvol signaal. Wij kunnen dit alleen maar toejuichen.

In volgorde van optreden bespreek ik nu de drie producties. Als de vertegenwoordigers van de verenigingen hun plaats hebben ingenomen op het podium, wordt de winnaar van de Euripidesprijs 2011 bekend gemaakt.

De eerste nominatie gaat naar «Wachten op Godot» van Samuel Beckett bij de Reynaertghesellen in een regie van Vital Schraenen.

Over dit stuk zijn bibliotheken volgeschreven. Sommigen vinden dit een meesterwerk. Anderen vinden dit vervelend gekkeler. Nog anderen snappen het niet en heel velen durven niet toegeven dat ze het niet snappen.

En toch ... en toch ... Toch zindert dit stuk, imponeert het, wekt het fascinatie op, werkt het hypnotiserend, raakt het

Maar om dit alles te realiseren moet eerst aan een aantal voorwaarden worden voldaan.

Eerst en vooral is er regisseur Vital Schraenen. Hij heeft « Godot» uitzonderlijk mooi gebracht : in een gewaagd, wit decor met witte zetstukken, met strakke witte belichting, met personages in witte kledij, met hallucinante geluiden en mysterieuze rook. Dank zij een secure personenregie kregen we een perfecte typering van de personages. De bijna karakteristieke « Vital Schraenen kleuren », wit en zwart, pasten wonderwel in het concept. Zelfs de humor was «wit-zwart». Of bedoel ik nu «gitzwart»?

En dan komen we bij de cast. Een tweede « conditio sine qua non » om van « Godot » een succes te maken. Er was de aangename kennismaking met Wim Deveen. Er was de prachtige verschijning van Wieteke Moens, bijna te mooi om waar te zijn. Er was de imposante en schitterende Dirk De Deken die met Pozzo echt een kolfje naar zijn hand vond. En dan komen we bij het duo Pieter-Jan Martens en Wim Vandebroek. Met hun zwarte bolhoeden en danspaspjes met een warme knipoog naar de kortfilms van Laurel en Hardy. Over Pieter-Jan heb ik het straks nog. Maar ook Wim Vandebroek was schitterend als Didi. Prachtige taal, mimisch heel sterk. Beiden stuwden mekaar voort, brachten mekaar naar eenzame hoogten.

Voeg bij regie en casting nog een onberispelijke techniek en we krijgen een productie van zeer hoog niveau.

«Wachten op Godot»: zo abstract en toch zo herkenbaar. Zo klein en zo groots. En het was inderdaad wachten. Lang wachten. Maar het was het wachten meer dan waard.

Een daverend applaus voor «Wachten op Godot» en de Reynaertghesellen.

De tweede nominatie gaat naar «In tijden van liefde en oorlog» van Compagnie de Kluit bij TOVIKITO en Toneel4 en gecoacht door Jonas Van Thielen.

Het stuk, gedragen door beelden en de nodige tekst, vertelt het mooie verhaal van twee mensen die hun liefde moeten testen door een wereldoorlog heen. Is dit een melodrama ... een zeemzoet liefdesverhaal ... een verzameling clichés? Francois Mitterand zou zeggen: «Et alors!» Het gaat er immers om wat een hele groep mensen precies doet met dit stuk.

De grootste verdienste ligt hier ongetwijfeld bij de regisseur – of liever de coach – die erin geslaagd is om zijn vuur op de jongeren over te brengen. Een grensverleggende regie, vernieuwend, jong, met veel inspiratie en met een zeer grote inbreng van acteurs en actrices. De sfeer van de oorlog wordt perfect getypeerd maar de wisseling van scènes met telkens nieuwe vondsten en invalshoeken is gewoonweg overdonderend. Een voortdurende wisseling tussen tragisch en komisch, tussen dramatisch en hilarisch. Alle plastieke emoties, eigen aan een zeemzoet melodrama, transformeren in «echte» emoties, die de mensen tot in hun binnenste raken.

De acteerprestaties waren van hoog niveau. Het is hier weinig zinvol en ook helemaal niet nodig individuele prestaties te vermelden. Deze groep jonge mensen heeft talent. De snelle speelstijl vraagt concentratie en inleving in het verhaal. De snelle personagewissels met toch duidelijk andere karakters en emoties vragen eveneens oefening, concentratie en inleving.

Technisch was alles af: mooie muziekkeuze, knappe geluidsregie, schitterende kostumering en rekwisieten.

«In tijden van liefde en oorlog» was een echte verrassing voor het publiek, was een echte verrassing voor de jury. Het was een tsunami van creativiteit en enthousiasme.

Mag ik daarom een enthousiast applaus voor «In tijden van liefde en oorlog» van TOVIKITO en Toneel4.

De derde nominatie gaat naar «Abigail's Party» bij de Reynaertghesellen in een regie van Eva De Mulder.

«Abigail's Party» is een hilarische, bijtende komedie in pure seventies stijl. Maar het is ook een schokkende observatie van een kleinburgerlijk milieu waar oppervlakkigheid en een voortdurende honger naar bezit een chronisch gebrek aan huiselijk geluk moeten maskeren.

Maar een goed stuk is niet altijd een goede productie. Daarvoor heeft men absoluut een goede cast en een goede regie nodig. De regie van Eva De Mulder was uitstekend: sober met enkele weloverwogen klemtonen, met zin voor detail en met een grote vrijheid voor acteurs en actrices.

En hier komen we meteen bij het sterkste punt van deze productie: vijf acteurs en actrices die ieder een topprestatie leveren. Ze vullen mekaar aan, ze versterken mekaar. Ze zijn uitstekend, ook omdat de anderen uitstekend zijn. Over Erwin Demuynck zal ik het straks nog wel hebben. Maar ook de anderen waren toppers. Manu Gemoets in zijn onderdanige maar echt wel moeilijke rol: heel subtiel. Annemie Franssen, voortdurend grappig en goed gedoseerd met enkele hilarische momenten. Frie Huybregts, aandoenlijk als underdog. Zelfs al kotsend kon zij ons nog verleiden. Katrien Devillé raasde als een wervelwind door de woonkamer en praatte non-stop. Haar energie en «drempelloze» manier van spelen alleen al maakte deze productie tot een pareltje.

Technisch was alles goed afgestemd: decor, kledij, muziek, ... rood, rood, rood! Een topproductie voor de Renards.

Mag ik daarom een hartelijk applaus voor «Abigail's Party» en de Reynaertghesellen.

Marc Smet 18 juni 2011

Namens de jury van de «Euripides-prijs»:

Georges Christens

Marie Goossens

Karen Crabbé

Yolanda Mattheus

Jos Oleo

Marc Smet

FIERE MARGRIETJUWEEL

VERSLAG VAN DE GENOMINEERDEN

Beste toneelvrienden,

Nu volgt het verslag van de jury over de vijf genomineerden voor het “Fiere Margriet Juweel 2011”.

Na tien jaar kennen jullie onderhand mijn stokpaardjes.

Stokpaardje 1: de vijf genomineerden zijn geselecteerd uit een soort “long-list” die een heel stukje langer was. Dit impliceert dat er dit seizoen zeer veel goede tot schitterende acteerprestaties te zien waren op de Leuvense podia.

Stokpaardje 2: samen met de genomineerden willen we de hele ploeg medewerkers in de schijnwerpers zetten. Wij als jury doen onze hoed, muts of petje af voor de talloze helpers die ervoor hebben gezorgd dat deze acteurs en actrices als juweeltjes kunnen schitteren.

We brengen de verslagen in alfabetische volgorde. Na ieder “verslag” komt de genomineerde naar voren. Wanneer zij alle vijf op het podium zitten, volgt een gesprekje om de

spanning wat op te drijven en daarna wordt de uiteindelijke winnaar bekend gemaakt en ontvangt hij of zij het Fiere Margriet Juweel 2011.

De eerste nominatie gaat naar Erwin Demuynck voor zijn rol van Tony in Abigail's Party bij De Reynaertghesellen in een regie van Eva De Mulder.

Tony is de onderdanige, de ja-knikker, de underdog. Hij voelt zich aanvankelijk ongemakkelijk in het gezelschap en geeft alleen korte antwoorden als hem iets gevraagd wordt. Naar het einde toe raakt hij – mede door de drank – meer en meer geïrriteerd en laat dat dan ook onegeneerd blijken.

Erwin Demuynck speelde deze rol droog, kurkdroog. Hilarisch grappig bij momenten. Zelfs de grootste zuurpruimen uit de jury, zoals ikzelf, konden niet weerstaan. Hilarisch grappig maar eigenlijk altijd intriest.

Erwin bezit het juiste tempo om deze rol volledig tot zijn recht te laten komen en dit is primordiaal om een komedie te laten slagen. Zijn lichaamstaal zegt soms meer dan duizend woorden. Mimisch een meester in het vak. Hij speelde voortdurend mee, reageerde op alles. Soms door een kleine beweging van één wenkbrauw. Zijn zeggings- en intonatie waren perfect aangepast aan een rol die hem op het lijf geschreven leek. Een schijnbaar gemakkelijke rol. Verraderlijk gemakkelijk. Maar het vraagt veel métier en grote klasse om deze rol perfect gedoseerd te brengen.

De manier waarop Erwin het onbehagen over “zijn huwelijkse staat” weet uit te beelden zal ons lang bijblijven. Niemand zal het me kwalijk nemen dat ik eindig met een citaat van Eric Idle van Monty Python: “Comedy is een plezierige vorm van haat”.

Een welverdiend applaus voor Erwin Demuynck en de Reynaertghesellen.

De tweede nominatie gaat naar Pieter-Jan Martens voor zijn rol van Gogo in “Wachten op Godot” bij de Reynaertghesellen in een regie van Vital Schraenen.

Een personage uit “Wachten op Godot” perfect weten te typeren: dit is geen sinecure. Pieter-Jan heeft dit knap gedaan. Vanaf de eerste seconde kroop hij in de huid van Gogo en bleef contiu acteren. Zijn mimiek, beleving en spel waren voortdurend op zeer hoog niveau. Met een uitzonderlijke naturel wist hij gestalte te geven aan Gogo, wist hij het publiek echt te pakken door zijn sterke beleving en wisselende emoties. En dit was steeds zeer goed gedoseerd.

Met beweeglijk en goed getimed spel en samenspel, vooral dan met zijn excellente kompaan Wim Vandebroek, bracht Pieter-Jan ons staaltjes van grote acteerkunst. Het publiek leeft mee met dit personage, met zowel een grappige als een tragische component. Een beetje moeilijk te vatten. En daarom ook zo interessant.

Zijn taal is verzorgd, zijn dictie voortreffelijk. Aangenaam om naar te luisteren. Natuurlijk mooi. Toch een erfenis van “Renards oude stijl”. Gelukkig maar.

Pieter-Jan Martens is een begenadigd acteur die in al zijn eenvoud streeft naar perfectie. Hij stelt zich bescheiden op maar is zonder meer zeer talentrijk. Geen woorden, maar daden. Een acteur naar ons hart.

Mag ik daarom een warm applaus voor Pieter-Jan Martens en de Reynaertghesellen.

De derde nominatie gaat naar Els Otten voor haar rol van Ruth in “Hersenvreter” bij het Buurtheater in een regie van Jan de Vuyst.

In een zeer goede cast en aan de zijde van een uitstekende Johan Deputter schittert Els Otten als Ruth in “Hersenvreter”, een creatie van Jan De Vuyst.

Els Otten “smijt” zich in haar rol en bovendien doet ze dat met overtuiging, met heel veel energie en op een geloofwaardige manier. Ze beheerst de taal perfect, ze speelt met de taal. Ze kan alle toonaarden aan en toch blijft haar taal zuiver en goed gearticuleerd.

Ze durft haar grenzen te verleggen; ze gaat tot op de bodem, tot op de limiet. Meesterlijk is haar expressie, haar lichaamstaal, haar mimiek. Zij is een talentrijke dame, een streling voor oog en oor, schitterend in al haar expressiviteit.

Een stuk over een Cerebriraptor. Zijn wij nu echt gek geworden? Misschien. Maar misschien ook niet. We lezen in de programmabrochure van het Buurtheater dat er geen risico's zijn voor kinderen en kunstenaars. Want zij zijn immuun voor de Cerebriraptor. Enkel mensen die het druk-druk-druk hebben, lopen een ernstig risico. Zij zijn immers blind en hebben geen oog voor de fantasie, de muziek, de humor, de melancholie, het vleugje romantiek en de fantastische acteerprestatie van Els Otten.

Mag ik daarom een hartelijk applaus voor Els Otten en het Buurtheater.

De vierde nominatie gaat naar Kris Vervloet voor haar rol van Klutemnestra in Ifigeneia Koningskind bij Toneel Heverlee in een regie van Karel Moons.

Een oude man, Euripides – waar hebben we die naam nog gehoord? – schreef een verhaal over Ifigeneia. Het maakte hem woedend en droevig. Pauline Mol bewerkte het: de confrontatie biedt tegelijk troost. Karel Moons interpreteerde het: hij maakte er etsen van. Ze maakten krassen in onze ziel. En die krassen werden gemaakt door de cast: door Peter van Bouwel, door Jan Sprengers. Maar bovenal door Kris Vervloet.

Kris Vervloet is een begenadigde actrice die elk soort rol aankan. Maar hier vindt ze met Klutemnestra, de moeder, echt een rol die haar op het lijf geschreven lijkt. Ze brengt de emoties, eigen aan het Griekse drama, uitzonderlijk mooi, stijlvol en doorleefd.

Door haar sterk mimisch talent en een uitzonderlijk mooie zeggingswijze, kwamen de emoties bijzonder treffend over. Kris heeft ook een zeer mooi taalgebruik: zuiver, krachtig, sterk variërend in toonaarden. We kunnen hier echt wel spreken van een absolute taalbeheersing: de articulatie en de stemkleur zijn onmogelijk te verbeteren.

Ze is vlot en heel naturel in spel en samenspel, erg goed gedoseerd en getimed in haar bewegingen.

Soms duurt het enkele jaren voor Kris Vervloet nog eens als actrice op de Leuvense podia verschijnt. Maar iedere keer is het weer bingo, iedere keer is het weer feest. Zoals nu in februari. Het was alsof het eerste sneeuwklókje weer bovenkwam, de boodschapper van een eeuwige lente.

Mag ik daarom een daverend applaus voor Kris Vervloet en Toneel Heverlee.

De laatste nominatie gaat naar Tine Wijnants voor diverse rollen in de Vaginamonologen bij de Dijlezonen in een regie van Jo Matthijs.

De Vaginamonologen, een niet zo evident stuk, een niet zo voor de hand liggend stuk. Al is zelfs nu de woordkeuze weeral helemaal fout.

Door een creatief regieconcept de monoloog in drie stukken kappen en de stukjes dan nog door elkaar weven: het blijft een risico. Het is bij monologen een absolute vereiste dat er sterk wordt geacteerd. En dat was hier bij de Dijlezonen zeker het geval, met nog net dat tikkeltje meer voor Tine Wijnants die door haar grote ervaring nog een extra dimensie kon geven.

Tine was door haar schitterende prestatie de echte ster van de avond. En dat is niet enkel te wijten aan haar spetterende orgasmescène. Ik weet het : voor mensen die dit niet gezien hebben lijkt dit nogal.... spetterend! De orgasmescène was briljant, zonder meer: gedurfd, creatief, expressief, stout en nog een paar andere adjectieven die men met orgasmes associeert. Maar nooit vulgair! En dat is een compliment.

Maar de orgasmescène is uiteraard niet de enige verdienste. Ook daarnaast was zij outstanding. Door haar présence, door haar manier van lopen, kijken, bewegen. Ze articuleert goed en heeft een klare duidelijke stem. Mimisch wordt ze bijzonder goed geholpen door haar grote, expressieve ogen.

Het samenspel was in deze productie eerder beperkt, eigen aan het regieconcept. Maar waar mogelijk hielp ze haar medeactrices optillen naar een hoog niveau.

Bij mijn weten is Tine Wijnants de enige actrice in het Leuvense die zich onder andere via orgasmes tot bij de genomineerden knokt en hijgt. Het zij zo. Ik leg me er graag bij neer....

Mag ik daarom een oorverdovend applaus voor Tine Wijnants en de Dijlezonen.

Marc Smet

18 juni 2011

Namens de jury van het «Fiere Margrietjuweel»:

Georges Christens

Karen Crabbé

Marie Goossens

Yolanda Mattheus

Jos Oleo

Marc Smet